

Štev. 9. Leto 6.
Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Delav.
zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rukopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Za enotnost strokovnega gibanja.

Opći Radnički Savez Jugoslavije, ki ima svoj sedež v Zagrebu, sklicuje za Binkošti, dne 24. in 25. maja t. l. svoj redni kongres, za katerega je objavil v svojem glasilu dnevni red in razne predloge. Kljub temu, da nam je znano stališče posameznih voditeljev ORS-a, ki hočejo na vsak način razcepiti naš delavski pokret, je presenetil vse zavedne sodruge predlog, ki ga je postavil ORS na dnevni red svojega kongresa. ORS hoče vse pogoje, za katere že obstoje profesionalne strokovne organizacije (kakor za metalce, železničarje, lesne delavce, rudarje, privatne nameščence, grafičarje itd.) v svojem sklopu postaviti neke posebne saveze in tako iz ORS-a formirati poleg URSSJ-a še drugo samostojno sindikalno centralo. Naravnost povedano, ORS hoče popolnoma prekiniti vsake veze s centralo delavskega pokreta in sam sebe proglasiti za tako centralo.

Čim je delavstvo zaznalo za to namero, je v posameznih krajih države dostojno obsodilo tako početje in se je izreklo za enotnost strokovnega gibanja v celi državi in proti vsakemu cepljenju. Strokovna komisija za Slovenijo, ki je vrhovna in stanca našega pokreta v Sloveniji, je tozadevno podala naslednjo načelno izjavo:

Svobodne delavske strokovne organizacije Jugoslavije stane na organizacijskih in taktičnih načelih Mednarodne delavske strokovne zveze. Organizacijsko načelo zveze je edinstvo strokovne delavske organizacije v posameznih političnih enotah, to je v državah, kjer edino to načelo odgovarja duhu in interesu delavstva.

Glavna skupščina Općeg Radničkog Saveza Jugoslavije (ORS), dne 24. in 25. maja t. l. v Zagrebu, pa ima na dnevnem redu ustanavljanje novih sporednih poklicnih strokovnih zvez, dasi je do ure članica Ujedinjenog Radničkog Sindikalnog Saveza Jugoslavije (URSSJ).

Če hoče organizacija s tem načrtom ustvarjati podlago za novo strokovno centralo v državi, to naj iskreno je obžalujemo, ker bi pomenilo cepljenje strokovnega gibanja slabitev delavskih sil v dobi razvoja, ko nasprotniki od vseh strani dvigajo svoje glave, kako bi oškodovali delavske interese. Doba je

tako važna, da ne smejo ne osebni ne drugačni vplivi ustvarjati mrženj in umetnih diferenc, ki jih med delavstvom dejansko ni in ne more biti.

Svobodne strokovne organizacije v državi same upravljajo svojo centralo po najstrožjem demokratičnem načelu. Forum, ki rešuje eventualne diference v delavskem strokovnem gibanju, je kongres Ujedinjenog Radničkog Sindikalnog Saveza Jugoslavije. Delegati na kongresu so zaupniki delavskih strokovnih organizacij, ki imajo nedvomno edino le delavske interese pred očmi ter smejo in morajo sklepati absolutno v interesu enotnosti gibanja z vidikov mednarodnega delavskega strokovnega gibanja.

Velika večina strokovno organiziranega delavstva je priključena po mednarodnih dogovorih tej priznani strokovni delavski centrali v državi. Zaraditega bi obžalovali, če bi se hotel del organizacije izločiti iz okvira velike duhovne mednarodne celote ter s tem pospeševati namene raznih žoltih organizacij.

V trdnem prepričanju, da se organizirano delavstvo zaveda važnosti navedene svetinje delavskega gibanja, se nadejamo, da bo tudi glavna skupščina Općeg Radničkog Saveza Jugoslavije sklepala v tem smislu, to je v prid enotnosti svobodnih strokovnih organizacij v državi.

Strokovna komisija za Slovenijo je pripravljena nuditi v ta namen svo moralno pomoč. Nasprotno pa izjavlja Strokovna komisija za Slovenijo, da hoče z vso vestnostjo ščititi edinstvo delavskega gibanja v državi ter zavračati tendence, ki bi hotele motiti to edinstvo.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1931.

Strok. komisija za Slovenijo
(Pokrajinski odbor URSSJ.)

Ujedinjeni Savez železničarjev Jugoslavije to izjavo Strokovne komisije sprejema za svojo ter odločno izjavlja, da bo vedno in povsod stal na braniku enotnosti strokovnih organizacij in strokovnega gibanja sploh.

Rešite staroupokojence!

Osem let je že preteklo od uveljavljanja novih zakonov tako uradniškega zakona, kakor zakona o državnem prometnem osebju; osem let že čakajo kronski upokojenci in retniki, čakajo oni, ki so bili upokojeni že v Jugoslaviji še po starih predpisih na rešitev iz bede — žal še vedno zaman. Že leta 1921 do 1923 so se vrstile neštete deputacije, ki so romale v Beograd k raznim ministrstvom; predlagale so resolucije, spomenice in ponižne prošnje, vendar njih glas ni našel upoštevanja. Upali so vsi na nove zakone, s katerimi se je obljubljala rešitev vseh teh vprašanj — zakoni l. 1923 so prišli — za aktivno osebje, vsem dotedanjim upokojencem pa niso zboljšali položaja niti za paro. Prišle so nove uredbe — odtegljaji za Nabavljajno zadrugo, kuluk itd. — kjer se nikjer ni pozabilo na staroupokojence ter se jim je povsod predpisalo nova bremena.

Ko se je začelo lansko leto govoriti o novem uradniškem zakonu, so zopet začeli staroupokojenci upa-

ti, da bodo vsaj sedaj prišli na vrsto in da se jim bo dal malenkosten priboljšek na stara leta. Izšel je novi zakon, ki pravi, da ostanejo dosedanja upokojenci, zlasti vsi staroupokojenci pri dosedanjih pokojninah.

Tisoči in tisoči teh revežev živi danes v največji bedi in obupu, saj njih penzije ne zaležejo niti za pol meseca za hrano, kje pa so vse ostale potrebščine?! Nekaj jih je tako srečnih, da se lahko naslone na svoje sorodnike, marsikateri je obsojen, da preživi stara leta v ubožnicah in hiralnicah! Ali je to pravično plačilo za njih dolgoletno in vestno službo? Ali res ne zaslužijo boljše usode? Ali naj sedaj, ko si ne morejo več pomagati, zginejo živi pod zemljo?

Na stotine je starih železniških delavcev, ki so po 30 in več let zvesto služili železnici, pa niso bili člani provizijskih zavodov in danes po tolikoletni službi, stari po 60, da celo 70 let, so na cesti in ne prizna se jim niti pare penzije, podpore! Ali res ni mogoče najti kredita in izdati

odredbo, ki bi odredila, da se delavca za 30 letno zvesto službovanje na starost nagradi, da se mu omogoči zadnja leta preživeti v miru in ali res ni druge rešitve, kot da se mu porine beraško palico v roke? To velja za delavce, zaposlene na progah državnih železnic, katerim je služba prestala do uveljavljanja novega delavskega pravilnika in ki niso bili člani provizijskega zavoda.

Nič boljši ni položaj južno-železniških miloščinarjev. Bivša južna železnica je onim starim revežem, ki so bili že prestari, da bi bili sprejeti v provizijski fond, odobrila posebne miloščine, ki jim jih je redno izplačevala. Po podržavljenju je tudi pri teh miloščinah nastal zastoj in letoletne intervencije so bile potrebne, da jim je železniška uprava začela zopet nakazovati male miloščine po približno Din 200.— mesečno. Ali je mogoče z Din 200.— mesečno živeti?

In nato sledi dolga vrsta raznih upokojencev: kronski upokojenci naše države, upokojenci z dinarsko pokojnino še po starih predpisih, upokojenci po novem zakonu iz leta 1923 ter upokojenci po spremembah zakona iz leta 1930, ki dobe tudi službene doklade za pokojnino.

Poleg tega so upokojenci še ločeni po raznih vrstah draginskih doklad.

Razlike med pokojninami so naravnost velikanske ter so pokojnine starih upokojencev nezadostne. Pred uveljavljanjem novega zakona je društvo upokojencev v dnevnem časopisu takole orisalo položaj staroupokojencev in njih zahteve:

Staroupokojenci ne prosijo darila, milosti, ampak pravice. Enakost in ravnopravnost.

Najnovejšim upokojencem bodo torej prejemi že drugič povišani. Staroupokojenci pa naj na večno ostanejo z istimi pokojninami! To bi bila očitna krivica, katere sedanja vlada ne bo pripuščala. Toda pomoči ni. Starci visokih let, nesposobni za delo, bolniki v postelji, očetje z neprebrljenimi otroci in drugi, vsi v dolgovi, ne morejo čakati na uspeh dolgotrajne revizije uradniškega zakona. Naj ne bo edina rešiteljica našega trpljenja — smrt.

Zopet v drugi spomenici, ki so jo izročili banu dr. Marušiču so povdarili sledeče:

Od zjedinitja pa do danes je preteklo 12 let, vendar pa se položaj staroupokojencev ni obrnil na bolje, nasprotno, zavzel je še bolj žalostno sliko. Staroupokojenci dobivajo le polovico tistih prejemkov, ki jih uživajo aktivni njihovi tovariši po zakonu iz leta 1923 ter so njihove penzije povprečno mnogo nižje od potrebnega življenjskega standarda. V službi za državo osiveli in fizično izčrpani so morali staroupokojenci vnovičiti vse tiste materialne dobrine, ki so jih še lahko pogrešali, da so si v največjem pomanjkanju še lahko podaljšali svoj obstanek.

Sedaj nimajo ničesar več. Beda je na vrhuncu. V nestrpnem pričakovanju skorajšnjega olajšanja prosijo in rote visoko kraljevsko vlado, da jih v najkritičnejšem trenutku reši pogina.

Zato prosijo:

1. Da se vsem staroupokojencem nakaže primerna denarna pomoč;
2. da se z novim uradniškim zakonom izenačijo prejemki vseh upokojencev in upokojenk s prejemki aktivnih uradnikov, in sicer sorazmerno prejemkom, ki odgovarjajo kategorijam in službenim letom;
3. da se zagotove prejemki vdovam in otrokom po upokojencih v isti izmeri, kakor so jih uživali njih reditelji.

Glasilu upokojencev v Zagrebu »Naš Glas« je nedavno priobčilo sledeče tehtne konstatacije pod naslovom »Upokojenci pričakujejo hitro pomoč«:

Med vsemi vprašanji, katere se nanašajo na uradniški problem, zavzema posebno mesto vprašanje upokojencev. Postalo je aktualno, ko se je oblikovala naša nova država, kjer so se naenkrat znašli združeni državni upokojenci bivših treh državnih področij, ki so si pridobili neke pravice na podlagi raznih zakonskih predpisov. Vsi pozvani činitelji so se bavili s

tem vprašanjem in ga skušali rešiti kolikor toliko v skladu z ugledom države in s potrebami prizadetih. Vendar so bile vse podvzete mere le polovičarske, niso ustrezale potrebam upokojencev, niti niso ublažile njihove težke gospodarske bede. Upokojenci obeh kategorij — civilni in vojaški — so obupavali in po svojih organizacijah razkrivali javnosti svoje težave ter potrpežljivo čakali. Tolažili so se z upanjem, da bo končno le nastopil čas, ko se bo ugodilo njihovim željam in prošnjam in da se bodo končno mogli tudi oni oddehniti od pritiska gospodarske bede in popolne revščine, katere jih tako kruto preganja v poslednjih dneh njihovega življenja.

Stanje upokojencev je znano vsem, ki se vsaj malo zanimajo za javne zadeve. Dobro je znano članom kraljevske vlade, ko so sami že večkrat naglasili odposlanec stanovskih organizacij, da je stanje upokojencev nevzdržno in da postoji stvarna potreba, da se temeljito popravi. Položaj upokojencev je znan celokupni javnosti, še posebno pa njihovim aktivnim tovarišem, ki s strahom v duši pričakujejo dobo, ko bodo sami v njihovem položaju.

Ker se položaj upokojencev ni niti malo izboljšal, ker tudi gospodarska kriza nič ne popušča, nastaja potreba, da se vsi složno zavzamemo za to, da bi se takoj vsaj deloma rešilo vprašanje upokojencev z izdajanjem pokojninskega zakona, čigar temelji so že pripravljeni in ki naj bi upokojencem prinesel finančno in gospodarsko olajšanje.

Na konferenci širše uprave Glavnega Saveza v jeseni prošlega leta je bila sprejeta prošnja na kraljevsko vlado, naj upokojencem podeli vsaj neko pomoč, dokler ne uveljavi in ne razglasi novega upokojenskega zakona. Položaj upokojencev je bil orisan kakršen je in kako kategorično zahteva nujno od pomoč, če se neče upokojencev prepustiti popolnoma propadu.

Ker ista potreba še danes postoji, bi bilo treba, da na bližnjem obnem zboru Glavnega Saveza stavimo vsa ostala vprašanja na drugo mesto, in naj se kraljevska vlada naprosi, da pokojninskemu zakonu prizna nujnost kot najbolj aktualnemu problemu, ki ne trpi odlašanja in naj zaenkrat uredi pokojnine vsaj samo najstarejšim — kronskim upokojencem, ker je njihovo stanje zares popolnoma nevzdržno. Pristojni činitelji bi si s tem ne le pridobili hvaležnost mnogih bivših marljivih, vestnih sotrudnikov pri delu za splošni dobrobit naroda, temveč bi obrisali tudi marsikatero solzo, ki se dan za dnem pojavlja na izmučenih obrazih tistih naših tovarišev, ki so vseeno zaslužili boljšo usodo.

Upajmo, da tako tudi bo!

Vsi dosedanja apeli — in bilo jih je nešteto od najrazličnejših strani — niso rodili uspehe, obljube so ostale — le obljube, njih uresničenje pa se je vedno razbilo ob »budžetnih ovirah« in finančnih vprašanjih. Beda upokojencev pa raste od dneva do dneva, zadnje prihranke, ki so jih imeli posamezni, so že davno izčrpani, kredit, ki so ga imeli pri trgovcih je že davno izrabljen, zastavljeni so zadnji predmeti, od katerih so se bedni mogli ločiti! Ni več redek pojav, da pride v službi osiveli železničar, upokojen pred 10 ali 15 leti, star okoli 70 let, ves tresoč se, okrog prvega do postaje in kurilnice ter s solzo v očeh prosi aktivne tovariše za malo podporo!

Zadnji čas je, da se nujno pristopi k definitivni redakciji posebnega zakona o izenačenju pokojnin, s katerim naj se odpravi vse te neštete vrste, staro ali novo- kronskih ali dinarskih upokojencev in miloščinarjev ter enotno uredi penzije vsem in vse stare izenači po službenih letih in stroki z novoupokojenci!

Draginske razmere so danes za vse enake, vsi so služili dolgo vrsto let pri enem in istem podjetju ter tudi vsi zaslužijo za starost in onemoglost primerno, zadostno oskrbo.

Zato apeliramo na merodajne faktorije, da smatrajo sedaj za svojo prvo in najnujnejšo dolžnost in nalogo:

Uveljavljanje zakona o izenačenju pokojnin.

SODRUG!

Ali si že poravnal članarino za maj?

Ali je to zadnja gospodarska kriza?

Kapitalizem si samo še na umeten način podaljšuje življenje.

O hudi gospodarski krizi, ki je po vsem svetu, govore povsod, po vseh državah in v vseh korporacijah. Enako, kakor so naziranja o vzrokih krize različna, naša so povsem drugačna, tako so tudi različna mnenja o krizi, ki izvira iz kapitalističnega družabnega reda, ali je to zadnja kriza ali ne?

V švicarskem delavskem listu razpravlja člankar o vprašanju, ali je to zadnja kriza ali ne, naslednje:

Doslej so bile krize vedno premagane in gospodarstvo se je zopet dvignilo. Nam se pa vsiljuje tu vprašanje, če je sedanja kriza drugačna, kakor so bile prejšnje ali ne? In če je različna, v čem obstoja razlika?

Na to vprašanje lahko dobimo jako različne odgovore: Teorija o polomih pravi, da mora kapitalizem zaradi svojih notranjih nasprotstev nujno priti do poloma. Ta je najbolj razširjena ter se navadno razlaga tako, da je polom že kot posledica sedanje krize neizogiben.

Povsem v nasprotju s tem naziranjem pa je mnenje, ki ga imajo večinoma podjetniki. Ti pravijo, da je sedanja kriza, kakor vse druge, le znamenje rasti gospodarstva, bolezen, ki bo, ko jo premagamo, po kapitalizmu vodenem gospodarstvu vplila temu gospodarskemu telesu nove razvojne sile. Po zmagi nad krizo bo kapitalizem mogočnejši, kakor kdaj prej; podjetniki po vseh deželah namreč verujejo, da bodo izšli iz krize z ojačeno močjo, ker je vendar lahko beo in pomanjkanje delavstva izrabiti v ta namen, da se organizacije delavstva oslabe ter delavstvu vsili volja kapitalizma.

Še tretje mnenje o krizi imamo. To pravi, da je ta kriza navadna kapitalistična kriza, ki jo mora kapitalizem notorično povzročiti vedno iznova.

Najprej moramo vprašati: Ali je današnja kriza drugačna, kakor so bile prejšnje ali ne? Nemški konjunktorni institut je nedavno ugotovil razliko med sedanjo krizo in prejšnjimi krizami, ki obstoja predvsem v tem, da nazadovanje produkcije še v nobeni prejšnji krizi ni bilo tako veliko, obseg brezposelnosti še nikdar tako ogromen, kakor je v sedanjosti.

Ob prejšnjih krizah smo imeli domalega povsod svobodno konkurenco v gospodarstvu. Danes imamo v velikem delu gospodarstva nadoblast zločinskega monopolnega kapitala. Izkoriščanje delavstva vodi sicer v obeh sistemih, tako ob sistemu svobodne konkurence, kakor ob sistemu monopolnega kapitala, k zmanjšanju ljudske kupne sile, to je kupna sila postaja manjša, dočim se sorazmerno pomnožujejo produkcijska sredstva za pridelovanje blaga. Dočim pa se v prvem primeru zaradi večje zmožnosti produkcijskih pomočkov izdelano blago ne more prodati, se v monopolnem kapitalizmu blago, ki ga ni mogoče prodati, sploh preneha izdelovati in pridelovati, ker nasprotno s svobodnim gospodarstvom monopolni kapitalizem lahko ustavi produkcijo, kadar hoče, če ni trga za prodajo blaga.

Tudi ni nič nenaravnega, če je nezaposlenost sedaj mnogo večja: z ozirom na mnogo večje število prebivalstva. Tako ovirajo tudi varnostne carine, zvezane z monopolnim gospodarstvom, znižanje pretiranih cen produktov.

Monopoli združujejo po svojih velikih dobičkih kapital, ga porabljajo v svojih obratih, ali pa ga pustijo mrtvega ležati. S tem ga odtegujejo drugim delom gospodarstva.

Imamo še druge izpremembe v strukturi gospodarstva, ki so tudi deloma v zvezi s prodirajočimi monopoli, kakor nenavadno hitri tehnični napredek, ki silno vplivajo na izpremembo življenjskih običajev. V isti smeri, kakor je kapitalizem izpremenil svoje lice, je morala tudi kriza izpremeniti svoj značaj. V tem smislu moremo torej reči, da je sedanja kriza drugačna, kakor so bile prejšnje, ne da bi prišli v nasprotje s tezo.

Premalo se producira zato, ker zaradi motnje v sorazmerju gospodarstva in zaradi nazadovanja ljudske kupne sile produktov ni mogoče prodati. Le tedaj je mogoče več producirati, če se more več konsumirati. Omejitve produkcije v krizi zmanjšuje dobičke in s tem ustvarjanje kapitala, dočim vzdrževanje visokih monopolnih cen zbira kapital na dotičnih mestih, kjer bi ga bilo treba investirati, pa ga ne investirajo. Tako povzroča relativni prebitke kapitala, ki je ustvaril to nesorazmerje, meče delavstvo na cesto ter je izzval krizo in omejitve produkcije, pomanjkanje kapitala.

Ali naj torej ta nesoglasni razvoj vodi k polomu kapitalizma, ali pa naj utegne iziti kapitalizem iz te krize z ojačeno silo? Zdi se nam, da moramo obe vprašanji zanikati. Poloma kapitalizma v tej krizi ni pričakovati, enako tudi ne njegove posebne utrditve. Posebni momenti, ki so izredno pospeševali poostreitev krize, se morejo odpraviti; zvišati se more obrestna mera, poživiti kapitalni trg, mednarodno gibanje kapitala spraviti v tek, svetovno-politična napetost omiliti; vse to bi grozoto krize kmalu izboljšalo. Kapitalizem ne bo poizkušal premagati krize z dviganjem ljudske kupne sile, kakor bi odgovarjalo povečani produktivnosti podjetij in dela, marveč bo poizkušal utrditi svoj obstoj z organizacijo novih konjunktur na račun mezd in plač. To podaljšanje življenja se mu utegne posrečiti tudi zaradi tega, ker v mnogih državah in ljudskih plasteh še ni prave želje po njegovem padcu in tudi ni za to še predpogoja moči. Zadošuje le opozorilo na okrepitev fašizma, ki je glavna opora kapitalističnega gospodarskega sistema. Zdravilo, ki ga bolni kapitalizem rabi za zdravljenje krize, ne more dovesti do ozdravljenja. To zdravilo je podobno vedno novim morfijskim vbrizgavanjem, ki za dobo svojega vplivanja telo dražijo k večji delavnosti, čeprav je telo že v razpadu, a vsako novo vbrizgavanje ga vendar spravlja le bliže koncu.

15. Čuvaj kurilnice.

16. Čuvaj delavnice in

17. Vrtar, izvzemši one na postajah.

Izjemoma pripada službena doklada tudi zgoraj navedenim uslužbencem pod sledečimi pogoji:

a) ako so bili prej na položajih, ki niso navedeni pod točko 1 do 17;

b) ako so vršili službo v tem zvanju najmanj 2 leti in

c) ako so za to službo položili predpisane strokovne izpite.

Ravno tako imajo pravico do službene doklade tudi uslužbenci, ki so vršili strokovno službo (drugo službo, ki ni našeta pod 1—17) manj kot dve leti, pa so bili onesposobljeni pri vršenju iste:

a) ako so bili postavljeni na katero drugo zvanje razven onih, navedenih pod 1—17;

b) ako so vršili strokovno službo;

c) ako so se pri vršenju službe ponesrečili, da so postali nesposobni za dotično službo.

Tako se glasi okrožnica, ki je žal zopet zelo nejasna in se čudimo, da je bilo potreba celih 6 mesecev, da je zagledalo to tolmačenje beli dan.

Odlok pravi, da je »kurilniški zvančnik« administrativna služba, dalje zopet isto pravi o »sekcijjskih zvančnikih« itd. Upamo, da bo sedaj direkcija uvidevnejša in da bo odredila, da se pod tem nazivom razume res le pisarniška služba in ne druga ter da bodo tudi strokovniki, vozopisci, telegrafisti itd. končnovejavno prišli do službenih doklad.

Prvi uspeh borbe za delavstvo v delavnicah!

V zadnjem časopisu smo poročali o odlokih generalne direkcije, s katerimi se je občutno znižalo zaslužek delavstva v delavnicah in hotelo razveljaviti veljavnost čl. 123, ki jamči delavstvu najmanj dosedanje plače. Pri intervenciji v Beogradu so vodilni faktorji v generalni direkciji odklanjali vsako zboljšanje ter stali na stališču, da se morajo izvesti vse odredene redukcije. Deputacija je dokazala, da bodo vse redukcije imele usodne posledice za upravo samo, ker bo občutno padla produkcija in kvaliteta dela!

Po par dneh so si gospodje svoje odloke nekoliko premislili ter brzojavno odredili vsem delavnicam, da se ukine rešenje M. O. 1701 od 30. marca 1931 ter da ostane čl. 123 pravilnika še vedno v veljavi, to je, da se delavske plače ne bodo reducirale. Prvi uspeh smo s tem dosegli. Savez pa bo nadaljeval svojo akcijo v tem pravcu, da se enkrat definitivno uredi tudi neokrnjeno delo ob sobotah in cenovnike za premijski sistem. Ker je več vprašanih za delavniško osebo še neresenih, odnosno se v posameznih primerih v poedinah delavnicah različno postopa, zlasti glede cenovnikov itd., bo sklical Savez začetkom junija konferenco delegatov delavniškega osebja, ki bo točno obravnavala položaj delavstva v delavnicah ter izdelala enotne predloge za ureditev delovnih razmer in pogojev v delavnicah.

Vozne ugodnosti upokojenecv.

Širokopotezna akcija, ki so jo zasnovali združene železničarske organizacije v Dravski banovini, se žal v ostalih banovinah ni tako izvedla, kakor bi bilo želeto v interesu stvari. V Zagrebu se je sicer vršil sestanek vseh železničarskih organizacij in nič več, ker so zopet zastopniki zvezarjev sicer »pozdravili akcijo za pridobitev voznih ugodnosti«, vendar istočasno tudi izjavili, da v tej akciji ne morejo sodelovati, dokler ne dobe dovoljenja svoje centralne uprave. In tako se v Zagrebu čaka, mesto da bi se potrebne intervencije izvršile. Še slabše je n. pr. v Subotici, kjer so edino upokojeni in društvo kurjačev uvideli potrebo, da se izvede taka akcija in so vsaj podpisali spomenice, vse ostale organizacije pa so se desinteresirale. Češ, da jih to ne zanima, le zveza je izjavila, da so oni že podvzeli vse potrebne korake. Čudimo se vodstvom teh raznih organizacij v Subotici in ostalih krajih, da niso tako daleko-

vidni, da bi uvideli, da tudi aktivno osebje čaka ista usoda, saj bo vendar vsak enkrat upokojen in tedaj bo prekasno vsako moledovanje in tožbe.

Združene železničarske organizacije so vsled tega sklenile, da se s skupno intervencijo na vseh mero-dajnih mestih v Beogradu več ne zavlakuje, marveč da se pošlje v Beograd skupno deputacijo, ki naj prepre od posameznih organizacij že vložene predstavke ter da se v to deputacijo povabi tudi zastopnike iz ostalih direkcij.

V informacijo navajamo, da imajo n. pr. v Avstriji upokojeni skoro popolnoma iste vozne ugodnosti kakor aktivno osebje, s to izjemo, da dobi aktivno osebje letno 12 prostih voženj, upokojeni pa za sebe le po dve prosti vožnji, za ženo in otroke po eno vožnjo ter seveda pravico do neomejene režijske vožnje. Le rentniki in oni, ki uživajo izredne pokojnine, imajo posebne legitimacije, na podlagi katerih morajo plačati dvojno režijsko ceno ter dobe letno 6 nakaznic po navadni režijski ceni.

Južno-železničarji danes zlasti mnogo govore o rimskem akordu, zato navajamo, da rimski akord nikjer striktno ne predvideva, da ostanejo južno-železničarjem zagarantirane vse pravice, ki so jih uživali pod južno železnico. Pač pa predvideva odlok Ministrskega sveta od 22. VIII. 1923 v odstavku 4 pod tč. 8, da je izdati na vse osebje južnih železnic s podpisom ministra za promet proglas, v katerem je treba navesti, da ostanejo osebju vse pravice in vsi prejemki, ki jih je imelo pod družbeno upravo.

Ta sklep Ministrskega sveta do danes še ni bil razveljavljen ter je na podlagi tega sklepa minister za promet pod šte. Pov. br. 3 od 31. VIII. 1923 izdal proglas vsemu osebju južne železnice, v katerem dobesedno velja sledeče:

»Osebo bo zadržalo vse pravice in prejemke, ki jih je uživalo pod upravo družbe južne železnice, a ker danes postane državno osebje, bo zadržalo s tem tudi vse nove pravice in vse nove prejemke ter materialne koristi, ki jih prinese novi zakon o državnem prometnem osebju.«

Južno-železniški upokojeni vsled tega upravičeno pričakujejo, da se bo respektiral sklep Ministrskega sveta in odlok ministra za promet, ki do danes še ni bil razveljavljen in prav za prav ne more biti razveljavljen, ker je bil izdan na podlagi mednarodnega dogovora ob podražavljenju južne železnice ter bi zelo čudno vplivalo, da se zagotovilo, ki je bilo dano uslužbencem privatne družbe v trenutku prevzema, po preteku par let pogazi.

Skupna deputacija pa se ne bo opirala samo na izjemno stališče, ki velja za južno-železničarje, marveč bo apelirala na vse mero-dajne faktorje, da zopet povrnejo upokojenecv one vozne ugodnosti, ki so jih uživali že desetletja in tudi pod bivšo avstrijsko upravo, katere so vedno smatrale za del svojih prejemkov. Tisoče in tisoče je staroupokojenecv, kronskih upokojenecv in miloščinarjev, katerih pokojnine so tako malenkostne, da zadoštujejo komaj za stanovanje ter so navezani na podpore svojih sorodnikov po deželi. V 30 in večletni službi so si gotovo zaslužili z vestnim službovanjem vsaj ugodnost neomejene režijske vožnje. Ker povračilo teh ugodnosti ni združeno z nobenim finančnim izdatkom upokojeni trdno upajo, da bodo njih predstavke ugodno rešene in da dobe zopet režijske vožnje nazaj.

Doplačila južno-železniških delavcev za novi pokojninski fond.

Ljubljanski pokojninski fond sedaj hitro izstavlja rešenja o sprejemu delavcev v novi fond ter jim predpisuje tudi prispevke za nazaj. To bi bilo v redu in tudi v smislu določb delavskega pravilnika, ki pravi, da se delavcem vstete v novi fond vse dosedanje članstvo proti doplačilu razlike med starimi in novimi prispevki.

STROKOVNI VESTNIK.

Pripoznanje službenih doklad.

Po 6 mesecih je minister saobračaja z odlokom M. S. Br. 8943/31 potrdil zaključek posebne komisije, ki je bila postavljena, da izdela tolmačenje § 3 zakona o izmenjavah in dopolnitvah zakona o državnem prometnem osebju. Kakor je znano, so bile lansko leto novembra ukinjene službene doklade skladiščnemu osebju, strokovnikom itd. ter je sedaj z gornjim rešenjem definitivno odločeno, kdo nima pravice do službene doklade.

Za administrativno, odnosno računsko službo (ki nima pravice do službene doklade), se smatra naslednje službe:

1. Administrativni, oziroma računski uradnik.

2. Skladiščni činovnik, ki nima položenega komercijalnega izpita.

3. Oskrbniki zgradb in stanovanj, ako služba, ki jo vrše, ni strokovno-gradbena.

4. Skladiščniki, v kolikor ne vrše komercijalne službe.

5. Postajni zvančniki, v kolikor ne vrše prometne službe.

6. Administrativni zvančniki.

7. Skladiščni zvančniki, v kolikor ne vrše komercijalne službe.

8. Kurilniški zvančniki.

9. Sekcijski zvančniki.

10. Delavniški zvančniki.

11. Risar in prepisovalec.

12. Ekspeditor.

13. Čuvaj materialnega skladišča.

14. Pisarniški služitelj.

Čim je izšel pravilnik, je naš Savez na merodajna mesta vložil predstavo, da se to vprašanje pravilno reši v tem pravcu, da se od južno-železničarjev do dneva podržavljenja ne zahteva nikakih doplačil, dalje da se principijelno reši vprašanje doplačil za vse železničarje brez razlike, kje so služili, z ozirom na dejstvo, da so vsaj do leta 1920 redno plačali prispevke v odgovarjajoči višini in da pravzaprav za ta čas osebe ne dolguje nikakih diferenc. Rešiti bi bilo treba le vprašanje diferenc od tega leta dalje, odnosno za južno-železničarje od 1. septembra 1923 dalje.

Finančno ministrstvo je šlo preko teh predlogov ter je odločilo, da se ima članarino, vplačano v predvojnih kronah, obračunati le za isti znesek dinarjev ter na osnovi tega odloka uprava fondov predpisuje vsem delavcem brez razlike, kje so služili, visoke zneske za nazaj, ki dosega in presegajo po Din 10.000.—, Din 15.000.— in tudi več.

To postopanje je na vsak način nepravilno ter bo savez ukrenil vse korake, da se ta nepravilnost popravi ter obvaruje osebe pred velikimi — neupravičenimi — naknadnimi vplačili, s katerimi se že itak mizerne plače delavcev znižajo v posameznih slučajih tudi za 15%.

Prva nepravilnost uprave fonda je, da vsem delavcem, ki so že bili člani obstoječih penzijskih fondov in so že pri sprejemu v prejšnje provizijske fonde vplačali vpisnino, še enkrat predpisuje plačilo vpisnine po Din 40.— do Din 70.—, za kar uprava fondov ni upravičena. Vsi ti delavci so že bili člani fondov in se jim glasom čl. 128 to članstvo prizna v novi fond. Oni torej niso na novo sprejeti, marveč so samo prestopili iz enega fonda v drugi fond.

Druga nepravilnost je ta, da uprava fondov tudi vsem južno-železničarjem predpisuje za ves čas nazaj diferenco, dasi bi bila upravičena to diferenco predpisati le od 1. septembra 1923 dalje, prejšnje članstvo pa bi jim morala vračunati brez vsakih doplačil. Z rimskim akordom, ki je zadobil tudi pri nas zakonsko moč, je n. pr. v tč. 9 čl. 17 dobesedno odrejeno:

»Družba južne železnice dolguje pogodbo sklepajočim državam kapital, ki odgovarja na podlagi 5% obrestne mere ugotovljenim matematičnim rezervam, ki so potrebne za izpolnitev obveznosti oskrbninskih fondov (penzijski institut za uradnike, za služe in provizijski institut za delavce) napram aktivnemu osebju (in svojcem), ki prestopi v državno službo in napram staroupokojencem v oni izmeri, ki velja v času, ko stopi ta dogovor v veljavo.«

Tč. 11 odreja: »Od kapitala, ki odgovarja matematičnim rezervam za obveze oskrbninskih fondov napram aktivnemu osebju in svojcem dolguje družba južne železnice vsaki državi oni del, ki je potreben za kritje zahtev aktivnega osebja, ki je bilo od dotične države dejansko prevzeto.«

Iz teh določb jasno sledi, da se je južna železnica obvezala plačati posameznim državam, torej tudi Jugoslaviji, oni znesek, ki je potreben, da se zavaruje vse zahteve od južne železnice v državno službo prevzete osebe ter vsled tega državna prometna naprava od bivših južno-železničarjev za čas od 1. septembra 1923 kot dneva podržavljenja ni upravičena ubrati niti pare diference za novi penzijski fond.

Da se ta zadeva definitivno razčisti, je, odnosno bo še več članov bivše južne železnice vložilo na glavno upravo pokojninskega fonda predstavke, da se odloki o predpisu prispevkov za čas od 1. IX. 1923 anulirajo. Ako glavna uprava tem predstavkam ne bo ugodila, bo pač moral to zadevo rešavati državni svet.

Sprejem delavcev v novi penzijski fond.

Že parkrat smo pisali o tem vprašanju in zavzeli naše stališče zlasti glede naknadnih doplačil za vštete let. Enako smo predložili na merodajna mesta predstavke radi

ttega všteta in preračunavanja doplačil, vendar do danes uprava pokojninskega fonda še ni spremenila svojega postopanja ter še vedno preračunava eno prejšnjo krono le za en dinar. O tem vprašanju razpravljamo na drugem mestu, tu pa hočemo članstvu le pojasniti določbe delavskega pravilnika, ki govore o vračunanju službenih let za penzijo ter dokazati nepravilno postopanje glavne uprave pokojninskega fonda, ki tolmači razne določbe naravnost v škodo osebja.

Da bo delavstvo vedelo za svoje pravice in znalo pravočasno ukreniti potrebne korake, navajamo v sledečem glavne predpise, ki ureja **sprejem delavcev v novi penzijski fond.**

Direkcija je z razpisom št. 3 in št. 7 izdala vsem službenim edincem nalog, da morajo takoj dostaviti oblastni upravi pokojninskega fonda **prijava za sprejem** v pokojninski fond in sicer za:

- a) vsakega stalnega delavca,
- b) vsakega pomožnega uslužbenca, delavca ali profesionista, kateremu pri prevedbi ni bila priznana stalnost, ki pa je že bil pred 1. julijem 1930 član bivšega provizijskega fonda južne odn. državne železnice.

V razpisu št. 7 od 24. I. 1931 direkcija veli sledeče:

Glede sprejemov novih članov v pokojninski fond, to je delavcev, ki so si pridobili ali ki si pridobijo pogoje za sprejem v fond po 1. juliju 1930, je postopati analogno glede prijave v članstvo, kakor pri pomož. osebju, ki je bilo prevedeno.

Iz teh določb, kakor tudi iz določb delavskega pravilnika jasno sledi, da so morale službene edince predložiti za sprejem v novi penzijski fond:

1. vse one delavce in profesioniste, ki so pred 1. julijem 1930 že bili člani obstoječih provizijskih fondov, ne oziroma se na njih starost in službena leta,

2. vse one delavce in profesioniste, ki še niso bili člani fonda, pa so dne 1. julija 1930 izpolnjevali sledeče pogoje:

da je naš državljan, da je odslužil kadroviski rok odn. da je tega služenja oproščen, da je star nad 24 let in da ima najmanj tri leta neprekinjene službe pri železnici (prekinjenje vsled odsluženja kadroviskega roka se ne smatra za prekinjenje, ako dotičnik v treh mesecih po odsluženju vojaške službe zopet nastopi službo na železnici) ter da je zdravniško sposoben. Poleg tega ob času, ko je izpolnil tri leta službe na železnici, ni smel prekoračiti 36 leto starosti. V kratkem povedano, vsak delavec, ki še ni član fonda, pa je bil preveden na novi pravilnik ter mu je bila priznana stalnost, ima pravico na sprejem v penzijski fond ter ga mora načelnik po službeni dolžnosti takoj prijaviti za sprejem.

Kaj predpisuje delavski pravilnik radi vračunanja službenih let za penzijo? Glede vračunanja službenih let za penzijo odloča delavski pravilnik v glavnem v prehodnih odredbah v čl. 128, vendar se mora upoštevati tudi določbe čl. 60 in 61 pravilnika. Čl. 128 delavskega pravilnika predpisuje, da se ima onim delavcem, ki so že bili člani dosedanjih penzijskih fondov, priznati v novi pokojninski fond ves čas službe, ki jim je bil priznan za članstvo v dosedanjih fondih s tem, da vplačajo za ta čas razliko med starimi in novimi prispevki.

Za naše kraje pride nadalje v poštev še tč. 3 tega člena, ki odreja, da se bo priznalo onim uslužbencem, ki so pridobili stalnost po odredbah tega pravilnika, v članstvo pri pokojninskem fondu prejšnja službena leta, ako vplačajo odgovarjajoče prispevke za ta čas naknadno odn. v obrokih po določbah pravilnika.

Obe točki sta popolnoma jasni ter bi vsakdo pričakoval, da bo uprava penzijskega fonda vsem članom dosedanjih penzijskih fondov vračunala vse dosedanje članstvo pri starih penzijskih fondih, poleg tega pa jim tudi vračunala še eventualno nevštetu službena leta po 24

letu starosti in po pridobitvi stalnosti. Iz nekega rešenja, ki ga je uprava penzijskega fonda začetkom tega meseca izstavila, sledi, da se delavcem za članstvo v penzijskem fondu ne bo vštelo vse one dobe, ki je priznana za stalnost, marveč samo oni čas, kar je bil kdo član provizijskih fondov. Dotični odlok se glasi dobesedno:

»Glasom odloka glavne uprave pokojninskega fonda v Beogradu se za novi fond ne more všteti vse dobe, priznane pomožnemu uslužbencu ob razvrstitvi za stalnost, marveč samo dobo članstva pri preje postojecih provizijskih zavodih.«

Vsakemu lajku je jasno, da je ta odločba protizakonita, ker vendar ne more delavski pravilnik izrecno oškodovati onih, ki so se zavedali potrebe po starostnem zavarovanju ter so že po starih predpisih pristopili v obstoječe provizijske fonde, istočasno pa da bi pravilnik protežiral one, ki sploh niso bili člani fondov ter tem omogočil dokup vseh let. Določba čl. 128, ki govori o vštetu vseh let članstva v starih provizijskih zavodih tudi za novi zavod, ima edini namen vsemu prizadetemu osebju obvarovati že do sedaj uživane pravice. Po predpisih STB je bil lahko sprejet v provizijski fond delavec že z 21 letom starosti in po enem letu službe (novi pravilnik predvideva 24 leto starosti in tri leta službe) ter je bila za to potrebna določba čl. 128, da vsemu temu osebju zasigura vračunanje tudi onih let, kar so bili člani pred 24 letom starosti in pred tremi leti službe.

Pravilnik zasigura v čl. 61, da se zaračunajo v članstvo penzijskega fonda »samo službena leta, prebita pri državnih prometnih napravah po dovršenem 24 letu starosti«. Ta določba ne dopušča nobenega dvoma ali napačnih tolmačenj ter izrecno pove, da se za članstvo v novem penzijskem fondu lahko vračuna vsa prejšnja službena leta po dovršenem 24 letu starosti ter seveda po treh letih službe. To pa seveda pod pogojem, da delavec doplača prispevke za nazaj.

Ker se je pokojninski fond postavil na stališče, da bo vračunal le ona službena leta, ki jih je kdo že prebil v dosedanjih provizijskih zavodih, ostalih službenih let pa da ne bo vračunal, svetujemo vsem prizadetim delavcem, da takoj, ko dobe rešenje o sprejemu v penzijski fond in predpis naknadnih doplačil, vložijo na oblastno upravo pokojninskega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani vlogo, v kateri zaprosijo za vštete vseh onih službenih let, ki so jih prebili na železnici po 24 letu starosti, ako so tedaj že imeli tri leta službe ter naj se pri tem opirajo na določbo čl. 128 tč. 3 ter čl. 60 in 61 pravilnika o pomožnem osebju. V kolikor bo oblastna uprava te prošnje zavrnila, bomo spravili zadevo v definitivno rešitev pri državnem svetu ter smo prepričani, da Državni svet ne bo mogel drugače tolmačiti pravilnik, kakor da onim delavcem, ki so že davno bili na železnici, prizna vsaj one ugodnosti, ki so zagarantirane novovstopivšim delavcem.

Novi pokojninski fond za nastavlence.

V zadnji številki smo objavili glavne določbe iz novega uradniškega zakona, ki govore o osnovanju pokojninskega fonda za izplačilo pokojnin rodbinskim članom nastavlencev in za katerega morajo vsi nastavljenci plačevati poseben 5%-ni prispevek od vseh prejemkov, izvzema rodbinske in draginjske dklade ter sporedne prinalednosti. Danes objavljamo še glavne določbe iz prehodnih navodil, ki zadevajo železničarje in ki se glase:

§ 265. Državnim uslužbencem, ki so na dan, ko je stopil ta zakon v veljavo, bili v aktivni državni službi, ali so bili preje v aktivni službi in bodo zopet stopili v službo kasneje, ko je ta zakon že zadobil moč, se šteje kot čas vlaganja v uradniški pokojninski fond ves oni čas, ki jim je priznan s tem zakonom za pokoj-

Naša prava Kolinska cikorijska!

nino do dne, ko je stopil zakon v veljavo, to je do 1. IV. 1931.

§ 272. Državni uslužbenci, ki so bili na dan 1. aprila 1931 že upokojeni po predpisih zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923 (novoupokojenci), morajo vlagati od dne, ko stopi ta zakon v veljavo, prispevke v uradniški pokojninski fond. Prispevke vlagajo od onih prejemkov, ki so služili kot osnova za določitev osebne pokojnine. Kot čas vlaganja se jim šteje ves čas do dne upokojitve, ki jim je bil priznan z rešenjem o upokojitvi za odmero osebne pokojnine. Za čas od dne upokojitve pa do 1. aprila 1931 smejo taki upokojenci naknadno vplačati prispevke v uradniški pokojninski fond in se jim v tem slučaju tudi ta čas všteje za določitev rodbinske pokojnine.

Onim državnim uslužbencem, ki jih je zatekel ta zakon kot upokojene po predpisih starih zakonov iz pred leta 1923 (staroupokojenci, ki niso bili prevedeni na zakon iz leta 1923) se pripoznava kot čas vlaganja v uradniški pokojninski fond oni čas do dne upokojitve, ki jim je bil priznan z rešenjem o odmeri penzije za osebno pokojnino. Taki upokojenci lahko postanejo, ako to žele, člani novoustanovljenega uradniškega pokojninskega fonda ter zamorejo vplačati tudi za čas po upokojitvi pa do dne uveljavljanja tega zakona naknadno prispevke. Ti upokojenci se lahko sami odločijo, za kateri čas vplačajo naknadno prispevke in se jim samo dotični čas prišteje k njihovim letom za odmero rodbinske pokojnine. (Na pr. upokojenec, ki je bil upokojen leta 1919 po 25 službenih letih, ima za odmero rodbinske pokojnine po novem zakonu 25 vračunanih let. On se lahko izjavi, da hoče postati član novega pokojninskega fonda na pr. od 1. I. 1923 dalje ter mora v tem slučaju doplačati 5% prispevek od one plače in stanarine, ki je služila za podlago za odmero njegove pokojnine. Teh 5% mora plačati nato za čas od 1. I. 1923 do 1. IV. 1931 za nazaj glasom svoje izjave, nato pa za naprej redno vsak mesec plačevati prispevek. Za odmero rodbinske pokojnine se bo potem k njegovim 25 letom prištelo še teh 8 let in 3 mesece, za katere je naknadno vplačal ter ves čas, za katerega bo redno vplačal. Op. ur.)

§ 273. Rodbinam državnih uslužbencev, ki jim je že pripadla rodbinska pokojnina pred uveljavljanjem tega zakona, ostanejo pokojnine po odredbah dosedanjih zakonov.

§ 275. S posebnim zakonom se izvrši likvidacija fondov, iz katerih so se plačevale rodbinske pokojnine do dne 1. septembra 1923.

§ 276. Osnova za vlaganje v uradniški pokojninski fond je pri že-

Tovarna Jos. Reich

sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev

Lekarna Trnkoczy / Ljubljana / Mestni trg štev. 4

Zdravila
na recepte vseh bolniških blagajn.

Poštni ček. račun 10.755

Telefon štev. 2186

lezičarjih osnovna in položajna plača, stanarina, službena doklada.

To so v glavnem določbe novega penzijskega fonda, ki so deloma nejasne in bodo sigurno izdana naknadna tolmačenja. Še posebej pa bo to vprašanje točneje urejeno za železničarje z zakonom o državnem prometnem oseboju, ki bo tudi najbrže v doglednem času uveljavljen. Dokler ne objavimo posebnih navodil, železničarjem ni treba vlagati kakih prošelj za vštete let ali naknadno doplačilo za rodbinski pokojninski fond. Iz besedila zakona sledi, da se bo vsemu aktivnemu oseboju vštelo vso službeno dobo do 1. aprila 1931 brez vsakih doplačil za novi penzijski fond ter da bo aktivno oseboje račalo prispevke le redno za naprej. (Na isti način je bilo vprašanje penzijskega fonda za aktivno oseboje rešeno tudi v Avstriji, kjer se je vsem do 1. januarja 1924 vštelo vsa službena leta brez vsakih doplačil za penzijo.)

Tudi vsem upokojevcem se vštelo za novi pokojninski fond brez doplačil ves oni čas, ki jim je bil z rešenjem o odmeri penzije pripoznan za osebno pokojnino. Razlika je tu le ta,

da morajo oni, ki so bili upokojeni po zakonu iz leta 1923, obvezno pristopiti k novemu pokojninskemu fondu in plačevati prispevke za ta fond od 1. IV. 1931 dalje. Za odmero rodbinske penzije se jim bo v tem slučaju vračunal oni čas, ki je bil njim pripoznan za osebno penzijo ter čas od 1. aprila 1931 dalje, za katerega plačujejo prispevke. Na prosto pa je dano tem upokojevcem, da lahko doplačajo za rodbinski pokojninski fond prispevke tudi za čas od dneva upokojitve do 1. aprila 1931. V tem slučaju se za odmero rodbinske pokojnine seveda vštete tudi ta doba.

Oni upokojevcem pa, ki so bili upokojeni po starih predpisih in niso bili prevedeni na novi zakon iz leta 1923, niso primorani, da pristopijo k novostanovljenemu pokojninskemu fondu. Če ne pristopijo, se pripozna družini za odmero rodbinske penzije le oni čas, ki je bil njim (uslužbencem) pripoznan za odmero osebne pokojnine. Vendar tak upokojenec tudi lahko začne plačevati prispevke v novi pokojninski fond in se lahko sam odloči, za koliko let od dne upokojitve pa do 1. aprila 1931 bo doplačal, za naprej pa mora v tem slučaju redno plačevati prispevke.

Čl. 10. Obleka se izdaja pravilom 1. maja in 1. oktobra.

Čl. 11. Za prvo službeno obleko se računa rabna doba blizina rabnih rokavov.

Čl. 12. Uslužbenec pritiče sledeča službena obleka: vodju delavnice, progovnim mojstrom, višjim preglednikom in preglednikom; letne in zimске kape, letne in zimске bluže, letne in zimске hlače, zimski plašč in zimski telovnik. Razen tega še preglednikom pelerina. Sprevednikom in voznikom: letne in zimске kape, letne in zimске bluže, letne in zimске hlače, zimski plašč in zimski telovnik. Razen tega še voznikom volnene rokavice. Uslužbenec v delavnici: zimске kape in modre delovne obleke. Razen tega progovnim snazilcem in stalnim progovnim delavcem še zimski plašč in dežni plašč.

Čl. 13. Inventarna obleka je: kožuh s kožuhovinastim ovratnikom, škornji in klobučevinasti škornji.

Čl. 14. V dobi od 1. oktobra do 30. aprila vsakega leta dobe progovni mojstri in vozniki kožuh s kožuhovinastim ovratnikom. Poleg tega stalni progovni delavci tudi škornje, a vozniki klobučevinaste škornje.

Čl. 15. Rezervni vozniki in sprevedniki dobe obleko, kakor je predvidena v čl. 12 za sprevednike in voznike.

Čl. 16. Službena obleka se sme nositi tudi izven službe.

Čl. 17. Šoferju pripada ista obleka kakor vozniku.

Čl. 18. Družba nabavi sprevednikom torbe, signalni rog z vrvico, klešče, ključ in voznikom piščalke.

Opozorilo cestnim železničarjem — članom saveza.

Nasprotniki naše strokovne organizacije so postali zadnje čase zelo agresivni ter ne izbirajo sredstev, samo da bi oblatili naš savez in zastrašili oseboje, da bi izstopilo iz saveza in se vrnilo v zvezo, ki ni temu oseboju preje posvečala nobene pažnje. Ko vse prošnje in moledovanje zvezarskih agitatorjev ni zaleglo, so priskočili k zadnjemu sredstvu, ki naj jih reši ter so začeli širiti med cestnimi železničarji govorice, da je savez »komunistična organizacija«, da je protidržavna in so začeli prepričevati člane saveza, da je bolje za njih, če puste savez, ker se jim drugače lahko še kaj pripeti.

Preveč prozorno je to njih agitacijsko sredstvo, da bi mu nasledel sploh kak železničar. Savez svetuje tem agitatorjem, pa naj si bodo na kateremkoli položaju, da s takimi lažmi takoj prenehajo, ker si bodo drugače morali pripisati posledice samemu sebi. Vse člane pa opozarjamo, da naj tem »nasvetom in grožnjam« ne nasledajo, marveč vsakega takega agitatorja dostojno in odločno zavrnejo z besedami: naš savez je samo strokovna organizacija, ki se resno zavzema za zboljšanje položaja oseboja, je legalna ter so pravila saveza potrjena od Ministrstva notranjih zadev z odlokom U. br. 52051 od 12. I. 1928. Vse delo saveza je javno ter ga politična oblast lahko vedno in povsod nadzoruje.

Istočasno pa pozivamo vsakega, da naj dotičnika, ki bi govoril okoli, da je savez komunističen in pravil, da naj uslužbenec iz saveza izstopi, da ne bo preganjan, takoj pozove, da to ponovi še pred eno pričo in nam to takoj javi ter bomo poskrbeli, da se bo takim prenapetežem nekoliko ohladilo prevročo kri na merodajnem mestu.

Cestni železničarji! Zavedajte se, da le v enotni strokovni organizaciji boste želi uspehe in zadobili boljši položaj, razcepjenji pa boste izgubljali pravico za pravico. Pozivamo vse novospreglete cestne železničarje, da se oklenejo edine, res prave strokovne organizacije, »Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije« ter se v njej bore za boljšo bodočnost. Istočasno pa pozivamo vse člane, da vrše odkazano službo kar najvestneje in točno, zavedajoč se, da je dober in vreden delavec vedno v pravi zahtevati za pošteno delo tudi pošteno plačilo. Najbolj primeren odgovor na razne intrige bodi: Vsi v Ujedinjeni savez železničarjev in pod njegovim vodstvom na delo za zboljšanje položaja.

Centralna uprava U. S. Ž. J.

Blaž Korošec.

J. Stanko.

Iz centralne uprave.

Opozorilo članom. Vse člane ponovno opozarjamo, da naj v svojih zadevah hodijo na centralo v prvi vrsti le ob sredah in sobotah, ker je ta dan tajnik ves dan na razpolago za informacije. — Ako hodijo člani vsak dan na centralo, s tem zelo ovirajo redno delo ter vsled tega zastajajo odgovori podružnicam in onim, ki se pisмено obračajo na centralo, vsled česar bi lahko bili posamezniki prizadeti. Zato, kdor ima kak opravke na centrali, naj pride ob sredah ali sobotah, odnosno ob nedeljah dopoldne.

Opozorilo blagajnikom podružnice. Te dni so dobili blagajniki terjatvene liste za one člane, ki so v zaostanku s članarino. Prosimo vse blagajnike, da te terjatvene liste takoj dostavijo prizadetim članom ter pri obračunu za maj, odnosno najkasneje

pri obračunu za junij 1931 navedejo vse one, ki niso plačali, da jih črtamo iz staleža.

Centralna uprava USŽJ.

Vabilo na občni zbor.

Dne 21. junija 1931 ob 8. uri dopoldne se vrši v »Delavskem domu« na Novem trgu št. 2 v Ljubljani

redni občni zbor

Spl. del. gospod. zadruga r. z. z o. z. »Železničarski dom« v Ljubljani,

z naslednjim dnevnim redom:

- Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora;
- poročilo načelstva in nadzorstva;
- presoja letnega računa in bilanca za leto 1930;
- volitev načelstva in nadzorstva;
- slučajnosti.

V Ljubljani, 8. V. 1931.

Načelstvo.

Vabilo

na

občni zbor

»Gospodarske poslovalnice železničarskega oseboja r. z. z o. z.« v Mariboru, ki se vrši v pisarni Delavskega doma na Frankopanovi cesti 1 v nedeljo, dne 31. maja t. l. ob 10. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom:

- Poročilo načelstva.
- Volitev načelstva in nadzorstva.
- Slučajnosti.

Občni zbor se vrši po pooblaščenih, izvoljenih v smislu § 40 združenih pravil, ki morajo v smislu § 44 istih pravil izvrševati svoje pravice le osebno in je zastopanje po drugih članih izključeno.

Načelstvo.

Tudi Ti pridobivaj naši „Delavski politiki“ nove naročnike.

Mesec maj naj bo posvečen razširjenju našega delavskega časopisja, zato smo današnji številki priložili agitacijske letake in naročilne dopisnice, katerih se naj posluži vsak zaveden čitatelj našega lista in pridobi »Delavski Politiki« nove odjemalce in čitatelje.

Merilo delavske zavednosti je delavski tisk. Zato moraš tudi

Ti pridobiti »Delavski Politiki« še vsaj enega novega naročnika.

Delavec, nameščenec! pomni, da Vajine interese zastopa le delavski tisk, zato čim več naročnikov, tem večji vpliv in tem močnejši bo naš glas.

Zato na delo! V vsako delavsko stanovanje, v vsak lokal naš list — »Delavsko Politiko«.

Cestni železničarji.

Zbor delavskih zaupnikov je predložil podjetju z ozirom na določbe službene pragmatike osnutke predlogov za ureditev delovnega časa in za službeno obleko. Da bodo vsi člani obveščeni, objavljamo danes osnutek teh predlogov, kakor ga je predložil zaupniški zbor.

Osnutek predloga za ureditev delovnega časa.

Čl. 1. Normalni delovni čas znaša 8 ur dnevno.

Čl. 2. Vsi stalni uslužbenci imajo pravico mesečno do treh prostih dni, za katere dobe polne prejemke.

Čl. 3. Vsi ostali dnevi se smatrajo ne glede na nedelje in praznike za delovne dni.

Čl. 4. V delavnicah se opravlja služba ob nedeljah in praznikih le v oni najnujnejši potrebi izmeri, ki je za vzdrževanje rednega prometa neobhodno potrebna, t. j. inspekcijska služba. V delavnicah in na progi delo v soboto popoldne pred binkošti, božičem, veliko nočjo in na novo leto počiva ter pripadajo kljub temu neprikrajšani prejemki.

Čl. 5. Delavci na progah ob nedeljah in praznikih ne delajo, razen čistilcev proge.

Čl. 6. V kolikor se uslužbenec vsled nujne in neizogibne službene potrebe ne bi moglo podeliti pripadajočih prostih dni, se plača te dneve še posebej s čezurnim delom.

Čl. 7. Turnus voznega oseboja se sestavlja sporazumno z obratnimi zaupniki in se ne sme deliti na manjše enote kot na 4 urne in ne na večje kot osemurne.

Čl. 8. Čezurno delo je načeloma zabranjeno ter se sme vršiti le izjemoma ob nujnih in za vzdrževanje prometa neizogibnih slučajih ter ne sme nikdar presežati dve čezuri. Čezurno delo določa g. obratovodja sporazumno z obratnimi zaupniki.

Čl. 9. Pri obračunavanju čezurnega dela se eventuelno čezurno delo, ki znaša manj kot 30 minut dnevno, ne vpoštevata kot čezurno delo, če pa znaša čezurno delo več kot 30 minut, se zaračuna za celo uro. Kot podlaga za obračun čezurnega dela se vzame osnovno plačilo in osebne doklade. Višina odškodnin je predpisana s čl. 11 službene pragmatike.

Čl. 10. Na 1. maja počiva vsako delo in ves promet. Vršiti se sme le izjemno nujno delo, toda le s poprejšnjim pristankom obratnih zaupnikov, ki pa se mora plačati še posebej s 100%. Ta dan imajo redno plačan tudi vsi delavci. Enako se smatra kot državni praznik 1. december, na katerega se more vršiti le za promet neobhodno potrebna dela, ki se plačajo s čezurnim delom, delavci pa, ki ne delajo, dobe za ta dan normalno plačo.

Čl. 11. Ta pravilnik tvori sestaven del službene pragmatike in se uvrsti v pragmatiko kot čl. 10 ter stopi v veljavo z dnem podpisa, odnosno odobrenja od strani upravnega sveta.

Osnutek predloga za službeno obleko.

Čl. 1. Uslužbenici, ki prihajajo v dotiko z občinstvom, morajo nositi v službi službeno obleko in predpisane znake.

Čl. 2. Službeno obleko preskrbi družba sporazumno z zaupniki.

Čl. 3. Uslužbenici morajo službeno obleko vzdrževati čisto in v dobrem stanju in to na svoje stroške.

Čl. 4. Ako uslužbenec kakšen del obleke na kakršenkoli način izgubi, ali če se mu po njegovi krivdi poškoduje, mora škodo povrniti. Krivdo in višino odškodnine določijo obratovodja sporazumno z zaupniki na osnovi nabavne cene in po poteku rabne dobe.

Čl. 5. Vsak uslužbenec dobi knjižico o obleki, v kateri obratno vodstvo zabeleži vse podatke o izdani obleki. Knjižico hrani uslužbenec.

Čl. 6. Za službeno obleko so sledeče rabne dobe:

1. zimska kapa 2 leti, 2. letna kapa 2 leti, 3. zimska bluza 2 leti, 4. letna bluza 2 leti, 5. zimске hlače 2 leti, 6. letne hlače 2 leti, 7. zimski plašč 2 leti, 8. zimski telovnik 2 leti, 9. pelerina 2 leti, 10. dežni plašč 2 leti, 11. modra delovna obleka pol leta, 12. volnene rokavice 1 leto.

Čl. 7. Ko preteče polovica rabne dobe, postane obleka last uslužbenca.

Čl. 8. Pri izstopu iz službe mora uslužbenec vrniti tiste kose službene obleke, za katero na dan, ko preneha službeno razmerje, še ni pretekla polovica rabne dobe.

Čl. 9. Ob smrti ali upokojitvi se službena obleka ne vrača.

Za sezono priporočam

Natural kis 12%

Vinal kis 9%

in kis za vlaganje

Produkta

tovarna za kis d. z o. z.

Ježica pri Ljubljani